

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Tayyib ATMACA ☆ Mehmet BİNBOĞA ☆ Haşim KALENDER ☆ Ahmet Süreyya DURNA ☆ Yasin MORTAŞ
Mehmet GÖZÜKARA ☆ Ayfer YILDIZ ☆ Mustafa Kemal ERDOĞAN ☆ Ramazan DEMİRTAŞ ☆ Mehmet GÖREN
İlker GÜLBAHAR ☆ Aslan AVŞARBEY ☆ Bülent ARKAN ☆ Sevim AÇIKBAŞ ☆ Hayrettin ÖNDER
Murat ÇOLAK ☆ Meral TOKSOY ☆ Faik KUMRU ☆ Filiz Kalkışım ÇOLAK ☆ Adem YAZAR
İsmail OKUTAN ☆ Fedai KOÇ ☆ Sadık ARSLAN ☆ Ali ERDİNÇ ☆ Bekir YILDIRIM ☆ Firdevs ŞAHİN
Ziya NURDAN ☆ Kadir ORAKÇI ☆ Orhan OYANIK ☆ Mustafa GÜL ☆ Cansu ERGENER ☆ Nihat MALKOÇ

Yıl 1 Sayı 6 Ağustos 2019

YARPUZ

Edebiyat Dergisi

Sahibi

Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü

Halil DEMİR

Editör

İlker GÜLBAHAR

Yayın Kurulu

Ahmet Süreyya DURNA

Haşim KALENDER

Kapak Fotoğrafı

(Maravuz Kalesi)

Yasin MORTAŞ

Yazışma ve Gönderi Adresi

Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
Arma Market Yanı Kat:1 No: 24/B
Afşin/Kahramanmaraş
Tel: 0553 881 75 64

yarpuzedebiyatdergisi@gmail.com

Yarpuz Web:

www.yarpuzedebiyatdergisi.com

Facebook:

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın

ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl:1 Sayı: 6 (Ağustos 2019)

İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

* * *

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Afşin Merkez Yayın Grubu

tarafından çıkarılmaktadır.

YARPUZ 6

Gayri resmi bilgilere göre günümüzde dört bine yakın şairden bahsediliyor. Bu sayı hiç azımsanacak bir sayı değil. Ne var ki kendinden sonra gelecek şairleri etkisi altına alabilecek şair sayısının az oluşu "Acaba şiirimiz duraklama dönemine mi girdi?" sorusunu aklılara getiriyor. Bizlerin böyle düşünmesine sebep ise nitelikli şiirlerin azlığı.

Roman ve hikâye, modern - postmodern anlayışla ve uygulanan farklı anlatım teknikleri sayesinde kendini kurtarmış durumda. Üstelik fazlasıyla nitelikli eserler de ortaya çıkıyor. Ancak şiirimiz için bunu söylemek pek mümkün değil. Bütün şairler sanki birbirlerini tekrar edip duruyor izlenimi veriyor. Güçlü bir ses, soluk, iz gerekiyor şiirimiz için. Her ne kadar şiirimizde böyle bir tablo olsa da şiirimizin şaha kalkışının çok yakın bir zamanda gerçekleşeceğine inanıyoruz. Özveri ile dil ve kültüre hizmet eden dört bine yakın şair elbette şiirimizde ciddi bir ivme oluşturacaktır.

* * *

Altıncı sayıya Yunus Emre'nin şiirini tahmis eden Tayyib Atmaca' ile başladık, "Tutup sinesin sinene sine bilip sardın ise" dizesiyle "s"leri dans ettiriyordu Yunus. Nihat Malkoç'un İstanbul için yazdığı güzellemesiyle sonlandırdık bu sayıyı. Mehmet Binboğa, şiirde telmih sanatını değerlendirdi. Ahmet Süreyya Durna'nın farklı birimsel örgüsü ile oluşturduğu şiiri ile Ramazan Demirtaş'ın biçim arayan şiiri dikkat çekici. Yasin Mortaş'ın mistik, minimal öyküsü ruh dünyamızı havalandırır nitelikte. İlker Gülbahar ve Mehmet Gören, "İnsanlık Uğruna" ve "Telli Senem" romanları üzerine söyleşti. Sadık Arslan, Mahzunî Şerif'in ilk saz hocası Haydar Kaya'yı (Aladeli) öyküledi. Şiirleriyle Mehmet Gözükkara, Ali Erdinç, Hayrettin Önder, Meral Toksoy, Orhan Oyanık, Cansu Ergener; öyküleriyle İsmail Okutan, Bekir Yıldırım, Yarpuz kokusunu ilk kez aldılar.

* * *

Yeni sayılarda buluşmak ümidiyle...

Yarpuz Edebiyat Dergisi

GÖZ AÇIP YUMMUŞ GİBİ (YUNUS'A TAHMİS)

Tayyib ATMACA

Ayaklarım yere basar gök üstümde uçmuş gibi
Yaram tomurcuğa durdu derdim çiçek açmış gibi
Yalan dünya pınarda bir avuç su içmiş gibi
“Geldi geçti ömrüm benim, şol yel esip geçmiş gibi
Hele bana şöyle gelir, şol göz açıp yummuş gibi.”

Sinem ol yâr hasretiyle ezelden beri yanıktır
Gözüm yumuk olsa dahi kalbim her dem uyanıktır
Diller yalan söylese de kalpler olaya tanıktır
“İşbu sözü Hak tanıktır, bu can bu gövdeye konuktur
Bir gün ola çıka gide, kafesten kuş uçmuş gibi.”

Sözün doğrusunu söyle yarası olan inciye
Çuvaldızla gömlek dikme diksin götür dikinciye
Adamı sözünden tanı kuyumcuysan bak inciye
“Miskin âdem oğlanını, benzetmişler ekinciye
Kimi biter, kimi yeter yere tohum saçmış gibi.”

Çıngı düşer olur yalım yana yana çıkar közüm
Hesap kitap sırasında tartıya çekilir sözüm
Ah efendim yardım eyle anam babam var öksüzüm
“Bu dünyada bir nesneye, yanar içim göynür özüm
Yiğit iken ölenlere, gök ekini biçmiş gibi.”

Tutup sinesin sinene sine bilip sardın ise
O hep senden kaçır iken sense ona vardın ise
Derdini derdinden bilip sevincini kardın ise
“Bir hastaya vardın ise bir içim su verdin ise
Yarın anda karşı gele, hak şarabın içmiş gibi.”

Bugün avazın çıkarken yarın sesin düşer pese
Sakın ola gamdan deme gözünü kaplayan sise
Koyacak yerin kalmadı hala alırsın elbise
“Bir miskini gördün ise, bir eksice verdin ise
Yarın anda karşı gele, hulle donun biçmiş gibi.”

Sıran bekle bir gün gelir topraktan evin deşerler
Mezarlığa piden gelir üstüne helvanı yerler
Yılan çayan pay ederek nazik tenin bölüşürler
“Yunus Emre bu dünyada, iki kişi kalır derler
Meğer Hızır İlyas ola, ab-ı hayat içmiş gibi.”

ŞİİRDE GÖNDERME (TELMİH) SORUNSALI

✿ Mehmet BİNBOĞA

Telmih, özellikle Divan şiirinde bir ayete, bir hadise, kıssaya, olaya, vecizeye, atasözüne ve benzerlerine gönderme yapma sanatıdır. Divan Edebiyatı'ndan sonra, Tanzimat, Servet-i Fünun ve Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinde de çok sık kullanılan sanatlardandır telmih sanatı. Yerine göre kullanıldığında hoş duran, acemisinin elinde el bombasına dönüşen bu sanatı, şairim diyen hemen herkes en az bir kere kullanmıştır şiirinde.

Şiirde göndermeler ki ben buna istinat duvarı diyorum, her zaman tehlikelidir ve her an şairinin üzerine yıkılabilir bu duvar. Telmih (gönderme), ustasının elinden çıkmazsa ya da kararında yapılmazsa şiir, en küçük bir sarsıntıda yer ile yeksan olur.

Öyle şairler var ki adeta başka bir usta şairin paçağını gibi ha babam ünlü dizeleri kendisi yazmış gibi monte eder şiirine... Dolayısıyla daha güçlü dize paratoner gibi çeker dikkati. Bilinen telmihten medet uman şaşkın şairin şiiri de orta yerde kalakalır. Ama ustası öyle mi ya?

“Yaş otuz beş! yolun yarısı eder

Dante gibi ortasındayız ömrün...”

Cahit Sıtkı Tarancı'nın en ünlü şiiri olan “Otuz Beş Yaş” şiiri bu mısralarla başlar. Peki, Dante gibi ortasındayız ömrün ne demektir, Cahit Sıtkı Tarancı burada ne demek istemiştir?

“Dante Alighieri, 1265 yılında Floransa'da doğmuş bir İtalyan Şairdir. 1274 yılında, yani Dante dokuz yaşında iken bir komşularının verdiği davete babası ile birlikte giderler, orada komşularının sekiz yaşındaki kızı Beatrice'i görür ve ona çocukça bir sevgiyle bağlanır. İkinci defa karşılaştıklarında ise Dante on sekiz, Beatrice ise on yedi yaşında birer genç olmuşlardır. Dante'nin Beatrice'e duyduğu çocukça sevgi bu ikinci karşılaşmadan sonra platonik bir aşka dönüşecek ve ömrünün sonuna kadar devam edecektir. Dante bu duygusunu kimseye açmıyor, hatta sevdiğine bile söylemiyordu. Bu karşılıksız aşktan habersiz olan Beatrice 1288 yılında zengin bir şövalye ile evlendi ve evlendikten iki sene sonra 1290 yılında hayata gözlemini yumdu.

Şairin kalbinde silinmez bir iz bırakan Beatrice'in ölümü üzerine, Dante'nin platonik aşkı mistik ve ilâhi bir aşka dönüşmüş ve Beatrice, Dante'nin kalbinde ölmezliğe erişmişti. Beatrice öldüğünde sevgilisinin adını ölümsüzleştirecek bir eser yazmayı düşünen Dante kendini okumaya vermişti.

Ve 1300 yılında, yani Dante otuz beş yaşında iken Beatrice eşliğinde ilâhi bir yolculuğa çıktığını, bu yol-

culukta sırasıyla Cehennem, Âraf ve Cenneti gezdiğini varsayarak İlahi Komedyayı yazmaya başlar. İlk mısrası “Hayat yolumuzun yarısında kendimi karanlık bir ormanda buldum” diye başlar. Dante burada Mezmurlar'ın bir ayetine atıfta bulunmaktadır. Mezmurlar 90 / 10 da “Yıllarımızın günleri yetmiş yıldır” (Kitabı Mukaddes sayfa 595) mısrasına ithafen otuz beş yaşında ilâhi yolculuğa çıktığını düşünen Dante “Hayat yolumuzun yarısında” ifadesini kullanır.

İşte Cahit Sıtkı Tarancı'nın ünlü Otuz Beş Yaş şiirindeki “Dante gibi ortasındayız ömrün” mısrası Dante'nin İlahi Komedyasındaki başlangıç dizesine yapılmış bir atıftır.”

Bütün bu bilgilere vakıf bir şair olan Cahit Sıtkı'nın “Dante” göndermesi şiirde sırtımadığı gibi okur eğitimi açısından da isabetli bir göstergedir.

Bir de Yunus'un sevilen şu dördüğüne bakalım:

“Gökyüzünde İsa ile

Tur Dağı'nda Musa ile

Elindeki âsâ ile

Çağırayım Mevlam seni”

Yunus'un ilahisinde halkın, gerek dini terminolojiye gerekse bahsedilen peygamberlerle ilgili hikâyelere olan aşinalığı şiiri daha da yüceltiyor, dolayısıyla göndermeleri daha anlamlı kılıyor.

Vatandaşın anlamadığı telmihleri istediğiniz kadar kullanın, bir anlamı yok:

“Dudakları Bedahşan...” deseniz, halk nereden anlayacak Afganistan'ın Bedahşan şehrinin kırmızı yakutuyla tanındığını...

Bu imge ancak divan mazmunu olarak belli elit bir kesim içinde anlaşılabilen bir göndermedir. Demek ki şairin kullanacağı göndermenin, okur profiline de uygun olması gerekiyor.

Şimdi bir de günümüz şairlerinden, hatta günümüzde yaşıyor ama macerası soldan sağa salınan eski komünist, yeni muafazakâr İsmet Özel'in sosyalist alışkanlıkla kaleme aldığı “Amentü” şiirinde kullandığı “Lady Godiva” telmihine bir bakalım. İsmet Özel gibi usta bir şairin çok dar bir çevrenin bildiği, hatta bilmediği Lady Godiva hikâyesine göndermede bulunduğu:

“ne Godiva geçer yoldan

ne bir kimse kör bulunur...”

dizelerini anlayan beri gelsin. Okur bunu okur, dinler de şairin neye ve kime hangi amaçla telmihte bulun-

duğunu anlamaz, anlayamazdı diyelim; bereket versin ki internet çıktı ve bir tıkla bütün hikâyeyi öğrenmek mümkün. Şair “Amentü” şiirinde, neredeyse 1920’den günümüze uzanan karmaşık bir Türkiye panoraması çizer.

“İstiklal Harbi’nin başarıya ulaşmasıyla çanlar susturulur fakat İslam dini ve Müslümanlar bu sefer içten bir tehlikeyle karşı karşıya kalır. Tek partili dönemde ezanın Türkçe okunması, susturulan çan gibi İslam’a yapılan bir saldırdır şaire göre. Milli Mücadele’de yurdunu ve dinini savunan babası ezanın Türkçe okunması sırasında devletin polisi olduğu ve bu konuda bir harekete geçmediği için şair onu tekrar ağır bir şekilde eleştirir: “polistir babam / Cumhuriyet’in bir kuludur.”

Şair bu olanlardan hiçbir şey anlamadığını söylemektedir. Onun beklediği Lady Godiva gibi bir kahramandır.

Lady Godiva, 11. yy’da yaşamış bir İngiliz dükünün karısıdır. Kocasının halktan ağır vergiler toplaması üzerine halk naif kalpli Godiva’dan bu duruma son vermesi için eşiyle konuşmasını ister. Godiva kocasıyla defalarca konuştuğundan sonra dük, ona bir teklifte bulunur: Şayet Godiva bir atın üzerinde uzun saçlarından başka vücudunu örtecek hiçbir şey olmaksızın çıplak bir vaziyette İngiltere sokaklarını dolaşır ve çok güvendiği halktan hiç kimse ona bakmazsa tüm ağır vergileri kaldıracağına söz verir. Lady Godiva, bu teklifi kabul eder ve halka durumu bildirerek evlerinden çıkmamalarını söyler. Halk hem onlara merhametli davranan, onlar için böyle bir fedakârlığa katlanan Godiva’ya olan sevgilerinden dolayı hem de ağır vergilerden kurtulmak adına evlerine kapanarak tüm perdeleri sımsıkı kapatır. Godiva şehri dolaşırken kimse ona bakmaz fakat içlerinden sadece biri, Tom adında bir terzi nefesine yenilip perdeyi aralayarak bakmaya çalışır. Perdeyi aralaması üzerine Godiva’yı göremeden gözleri kör olur.

Şair bu olaya “ne Godiva geçer yoldan, ne bir kimse kör olur” dizesiyle telmihte bulunur. Onun beklediği birilerinin Godiva gibi fedakârlıkta bulunarak kahramanlık sergilemesidir. Çünkü ancak insanların selameti için yapılan böyle bir kahramanlık neticesinde Tom gibi kötü niyetli insanlar cezalandırılabilir.

Godiva göndermesi, çok anlaşılabilir, bilinen bir gönderme olmadığı için güzelim “Amentü” şiirinde çapak gibi görünürken yeni yeni anlaşılmaya başlanmasıyla şiir daha bir görkem kazanmaya başladı.

Sözün özü, şiirde ikilemeler ne kadar sırtırsa, telmih de o oranda dikkat çeker; bu cümleden olarak genç şairleri bu sanat konusunda dikkatli olmaya davet ederken bu kullanımı Yunus, Fuzuli, Pir Sultan Abdal, Nazım Hikmet, Necip Fazıl, Yahya Kemal... gibi hakkıyla yapan ustalara selam olsun diyoruz.

BENİM

Hasim KALENDER

Gülüp şad olurdum istesen eğer,
Çıkmazlar kuşattı yolumu benim.
Bir gün buralardan gidersen eğer
Kökünden kırarsın kolumu benim.

Habersiz sevmiştim incinme diye
Gönül dinlemedi uydum adıye.
Solgun bakışların kaldı hediye,
Ne bilesin garip hâlimi benim.

Cemalime bakıp çabuk usanma,
Yerine de yandım bari sen yanma,
Dinlenir durmazdı yutmuşum sanma,
Bağladın çözülmez dilimi benim.

İçime boşalır gözümün seli,
Aklım mı yetmiyor gönül mü deli?
Dört duvara döndü gittin gideli,
Gurbete döndürdün elimi benim.

Geçmedi bir türlü solumda ağrı,
Her nefes alışım ecele çağrı.
Ötmez saz gibiyim toz kaplı bağı,
Koparıp atmışsın telimi benim.

Yaslandım dağlara gölgesi serin,
Divanelik dersin senin eserin.
Renk cümbüşü çiçek açar her yerin,
Açmadan soldurdun gülümü benim.

Kalendersiz dünya gayri saklama,
Gönlüne su serper kabir yoklama.
Bil ki ayan olur cevap bekleme,
Ağlayıp incitme ölümü benim.

UMUT ŞAVKIMASI

❧ Ahmet Süreyya DURNA

Yükselsin de güneş bir mızrak boyu,
Kanlı gölgemizin düştüğü yere.
Korkakların gölgeleri düşmesin,
Kartallar ki mevzilensin göklere.
Uyuz akbabalar leş bölüşmesin,
Yükselsin de güneş bir mızrak boyu.

Yahşi verilende çeliğin suyu,
Kımına sığmayan Zülfikâr olur.
Kabzasını kavramaya er gerek,
Er kişiye elbet meydan dar olur.
İspatlar hasmını iki bölerek
Yahşi verilende çeliğin suyu.

Zaman helezonik, mekân kör kuyu,
Geçer labirentin tam ortasından.
Hasret biter göç başlarsa sılaya,
Cıvciv çıkar yılan yumurtasından.
Gayri kim bulaşır çirkin belâya?
Zaman helezonik, mekân kör kuyu.

Mutlak kuracağız düğünü toyu,
Ala bahar göstereceğin yüzünü.
Güneş yalasın da Çamlıbelleri,
Şahbazlar tutsun da suyun gözünü.
Hele bir alalım tutsak illeri,
Mutlak kuracağız düğünü toyu.

Ey devletlü şahım sen rahat uyu,
Bil ki emanetin emin eller de.
Bil ki derindedir güçlü köklerin,
Sarsılmaz bir yerin var gönüllerde.
Hem de erişilmez müstesna yerin,
Ey devletlü şahım sen rahat uyu.

eLeM

❧ Yasin MORTAŞ

Güneş, dedi L, aşk mıdır?

Gözlerini göğe doğru yoğunlaştırıp, güneşi tekrar içine akıtınca M:

Evet, dedi.

O, karanlığı içen bir aşk ateşidir; bakmanı yakar, baktıkça içine dolan kor pişirir ruhu ve o ruh temizlenmiş olarak tekrar baktırır âleme.

O zaman başlar varoluş mülahazası.

İç evindeki dağınıklık o zaman toparlanır, vakit gelir kıvrılır kalbine ve yeni bir bakmak başlar gözlerin olmadan.

Bakmak, görmene engel olmayan bir ayna olur ve hep o sır ile bakarsın dünyalara.

Ölmeden önce ölmeyi o zaman bilirsin, dedi ve sustu.

L sustu, susmak da konuşmaktı.

Güneş sustu, susmak da ısıtmaktı.

Kuşlar sustu, susmak da uçmaktı.

Kalp sustu, susmak da çarpmaktı.

Rüzgâr sustu, susmak da esmekti.

Ve L, gözlerine bakıp M'nin, ne kadar derin bir yağmur saklıyorsun içinde, o yağmur söndürmüyor mu o ateşi, dedi.

M, önce ruhunu yak ve yok ol içinde; aşk ile piş ve bedenini, taramışlarını, taşlarını, yalanlarını, eşyalarını erit. İşte ondan sonra insan yanlarına değsin yağmur. O, artık bir rahmettir, dedi.

L, suskunluğunu bir tebessümle süsledi.

Göğe baktı.

İçine güneş toplamaya başladı.

Yağmur başladı.

M, toprağın dilini çözmek için kapattı gözlerini...

HÜZÜN

❧ Mehmet GÖZÜKARA

Hüzün dağ başında göçebe bulut,
Dumanı tüketir közü tüketir.
Saçlarını acı saz sak savurur,
Her kaçamak bakış gözü tüketir.

Yüreği kanatan acı bir çığlık,
İnsanı bu ince sızı tüketir.
Kedere boyanır hoyrat türküler,
Eriyen tezene sazı tüketir.

Dudaklarda donan buruk tebessüm,
Gelini tüketir kızı tüketir.
Karabulut çöker bakışlarına,
Çöreklenen acı yüzü tüketir.

Boşluğa açılan kapı pencere,
Biberi tüketir tuzu tüketir.
Duvarı nem insanı gam öldürür,
Hisseden yüreği sızı tüketir.

Takvimi kemiren akrep yelkovan,
Baharı tüketir yazı tüketir.
Mülteci bakışlı anne yüzünde,
Çaresiz suskunluk bizi tüketir.

Hüzün kaşdıkkça kanayan yara,
Damlayan her damla özü tüketir.
Kınalı her kuzu Gözükara'dır,
Toprağa düşenler sözü tüketir.

ŞAŞIRMA

❧ Ayfer YILDIZ

İyi günü bekler yürek kanatan,
Her birini sağır sine şaşırma.
Özenip yaratır bizi donatan,
Yenilenip doğan güne şaşırma.

Âşık aşar dağı Kerem'i sorar,
Nasipse sesletir o yüce karar.
Günün gücü biter yarını arar,
Sızıntıyı yığan düne şaşırma.

Sınav olur insan kışın sertiyle
İpte iki cambaz oynar kurduyla
Yüzü suyu hürmet kalan mertiyile
Bir içine sığan bine şaşırma.

Cinayet maktulü âdemden olma.
Mezar kazan Kabil kargadan bilme.
Büyük lokma yerken aman ha gülme,
Damlasıyla boğan kine şaşırma.

Sıralanır eşraf özgesi kayıp
"Adam sen de boş ver, takılma." deyip
El etek öperler sahte yüz giyip
Başı göğe değen hine şaşırma.

Yıldız sırrı saklar Ay'ın koynuna,
Suret, sıfat seçmez rastlar aynına.
Sîret arar durur günah boynuna,
Sekmeden süreğen tene şaşırma.

Badire atlarken bil müzaheret
Günün kadim derdi içler nezaret.
Yolun diken dolsa etme mazeret,
Doğruları beğen yana şaşırma.

İSYAN

Mustafa Kemal ERDOĞAN

Aşırı tehlikeli
bir o kadar da hüzünlü
kitabını iyi oku
dinle aydınlan
tarihe bak anla
tur bindirmiş göklerin efendisi

Her arası sırasını zehirlemiş
isyanın derecesi zindan

Şikayetçi yüreğin
gel sarıl desem
çiçekler kırılır göğsümüzde

Kapıma şiir bırakmışsın
aldım içeri
sessiz manzaralar tozlu nostalji

Ay ışığından koparıp aldım seni
başkası yanlış sever
ben doğru çizerim
saçlarına çizgiyi
dedim ya
isyanın rengi gece sarısı

BİR DİRHEM BİR ÇEKİRDEK

Ramazan DEMİRTAŞ

Yeniden başlıyordu hayat baştan en baştan,
Çatlayıp çıkıyordu canlar yarılan bir taştan.

Eski dallar çoktan başlamıştı hava atmaya
Genç filizler başlarken sürgün tutmaya.

Geleceğe dair hayaller kurulurken

Dallar can taşımaktan yorulurken

Rüzgâr usulca değdi yaprağa

Buluttan döküldü bengisular,

Düştü nemlenmiş toprağa.

Olgunlaşan bir tohum

Yeniden can olmaya

Adanmış çekirdek

Bir dirhem bir.

Bir dirhem bir

Adanmış çekirdek

Yeniden can olmaya

Olgunlaşan bir tohum

Düştü nemlenmiş toprağa.

Buluttan döküldü bengisular,

Rüzgâr usulca değdi yaprağa

Dallar can taşımaktan yorulurken

Geleceğe dair hayaller kurulurken

Genç filizler başlarken sürgün tutmaya

Eski dallar çoktan başlamıştı hava atmaya.

Çatlayıp çıkıyordu canlar yarılan bir taştan,
Yeniden başlıyordu hayat baştan en baştan.

MEHMET GÖREN'LE İNSANLIK UĞRUNA VE TELLİ SENEM ROMANLARI ÜZERİNE BİR SÖYLEŞİ

🌸 Mehmet GÖREN / İlker GÜLBAHAR

Roman edebî türlerin en uzun soluklusu. Öyküye göre daha geniş perspektifli bir kurgu istiyor. Kurguyu şekillendiren elbette tek bir etken yok. Yazarın yaşadıkları, çevresinde gördükleri, hayal gücü vs. kurgunun oluşumundaki ana etkenler. Yazarın sanat anlayışı da kurgunun oluşumundaki etkenlerden. İlk sorum İnsanlık Üzerine ve Telli Senem'in kurguları üzerine olacak. Telli Senem, halk ağzından derlenen bir olay örgüsü üzerine inşa edilmiş izlenimi veriyor. İnsanlık Uğruna romanındaki kurgu tamamen hayal ürünü gibi geliyor bana. Bu iki eserin kurgusu üzerine ne söylemek istersiniz?

Kurgu romanın ve hikâyenin olmazsa olmazıdır.

“Telli Senem” Afşin’in Tanır mahallesinde yaklaşık 200 yıl önce yaşanmış bir aşk hikâyesinin derlenmesi. Osman Ağa'nın beşinci kuşak torunlarından dinlemiş olduğum hikâyenin ana hatları dışına çıkmamaya çalıştım.

Roman bildiğiniz gibi genellikle insanların başından geçenleri, insan ilişkilerini ve durumlarını, toplumsal olay ve olguları gerçeğe uygun bir biçimde ya da kurmaca bir yapı içinde ve geniş oylumlu olarak anlatan bir yazı türüdür. Bir örnek vermek isterim. Kitaplarımda kurgulayarak yazdığım bölümlerin okuyucularımız tarafından geri dönüşümünde kendilerinin de aynısını yaşadıklarını ya da çevresinde yaşandığını belirttiler. Yazar her ne kadar kurgulasa da yaşanmışlık kokuyor roman ve hikâyeler... Kısacası roman da, hikâye de toplumun yaşantısının aktarılmasıdır okuyucuya.

Yazar, okuyucu adı verilen müşteriye duygu, düşünce ve hayallerine ortak etmek ve onu kitabın içerisine çekmek ister. Okuyucu okuduğu kitabın içerisinde kendinden bir şeylerin olmasını ister ve bundan heyecan duyar.

Yazmaya başlanıldığında akışa (gidişata) göre kurguya başvuruyorsun, ister istemez. Kendi yaşadığın, duydukların, gördüklerin, yani toplumda yaşanan olaylar roman ve hikâyenin ana konusudur. Kısacası insanoğlunun hayat serüveninin yansımasıdır. Gerçek yaşamın aynasıdır.

Okuyucuya iyi bir insan olmayı tavsiye ediyorsun. Helal ve haramı, dünya ve ahireti, iyi ve güzeli anlatıyorsun. Bunun tersini yapan yazarlar da az değil. Olması da normaldir. Çünkü her meslekte

olduğu gibi yazarlıkta da iyi ve kötü; ahlakî değerlere değer veren ve ahlakî değerleri önemsemeyen yazarlar vardır. Böyle olunca bize düşen sorumluluk daha büyük oluyor.

Üstat Nuri PAKDİL “Ülke yazarla bozulur, yazarla düzelir.” diyor. Yazar bu kadar önemlidir. Onun için yerli ve millî yazarlara çok ihtiyacımız var. Bunlar da desteklenmelidirler. Maalesef destek konusunda çok zayıf kalınmaktadır.

Okuyucu romanı ya da hikâyeyi okurken iyiliği, ahlakı, dini yaşantıyı eserin içinde bulmalıdır.

Çocuklarımıza ve gençlerimize sahip çıkmalıyız. Onlar bizim geleceğimizdir. Ülkemizin devamıdır. Onlara sahip çıkmazsak eğer elimizde ne geleceğimiz ne de ülkemiz kalır. Onun için gençlerimize yönelik ahlakî konuların daha çok kaleme alınması gerektiğine inanıyorum.

İnsanlık Uğruna adlı romanımın çocukluğumun bir bölümünün geçtiği Afşin’de “Göz” olarak bilinen mevkiden ve Kızlarpınar’ından eslendim. Küçüklük hayalimi gerçekleştirmiş oldum. Burası doğa harikası bir yerdi. Kıvrılarak akan deresi, binlerce selvi ve kavak ağacı, dutlar, kirazlar, armutlar... Afşin’in doğal piknik alanıydı. Ayrıca sıcak yaz aylarına denk geldiğinde Ramazan da iftar vakti Kızlarpınar’ından soğuk su almaya gelen ahali... O zamanlar buzdolabı mı vardı?

“İnsanlık Uğruna” ve “Telli Senem” adlı eserlerinizde tipik benzerlikler söz konusu. Eserlerin yapı unsurlarına baktığımızda (örneğin kahramanlar açısından) Veysel – Osman, Senem – Büşra, Süleyman Dede – Yusuf amca, İbrahim ve arkadaşları – Kâhya ve Arkadaşları... Bu benzerlik yalnızca kahramanlar nezdinde de değil. Veysel’in çiftlik sahibi avukatı düştüğü ırmaktan kurtarması ile Osman’ın Senem’i kurtarması bir tesadüf olmaz diye düşünüyorum. Bu iki eserde tekrara düştüğünüz söylenebilir mi?

Tamamen bir benzerlikten söz edemeyiz. Bütün romanlarda birçok benzerlikler olur dolaylı dolaysız.

Telli Senem ve İnsanlık Uğruna kitaplarının geçtiği mekânlar doğa olduğu için bu tür benzerliklerin olması normaldir.

Irmakta boğulmak değil de vahşi hayvanlardan, kötü insanlardan kurtulmak, bir mağaranın içine düşmek ya da başka bir nedenden dolayı olabilirdi.

Yazar olarak her iki kitapta da ırmakta kurtarılmayı tercih ettim.

Her iki eserde de romantik etkiler var. Kahramanlarınız ikiye bölünmüş durumda: İyiler ve kötüler. Her iki eserde de ölüm ve aşk var. Bu iki eseri de romantizm akımı etkisinde yazdığınızı söyleyebilir miyiz?

İnsanın yaradılışıyla iyi ve kötülerin mücadelesi başlamış, kıyamete kadar da devam edecektir.

Romanlarda da hikâyelerde de iyi ve kötü karakter olacak elbet. Olmaması düşünülemez. Bilhassa da kötüler roman ve hikâyeyi okutturan en önemli karakterlerdir.

Aşk, sevdâ insanoğlunun geleceğidir. Erkek ve kadın bir bütünün parçasıdır. Karşı cinsten biri tarafından beğenilmek ve sevmek ne güzeldir. Romanlarda ve hikâyelerde bu sevgiler anlatılır. İşte bizim Telli Senem ile Osman. Kavuşamamışlar ama gönülleri hep birbiri için yanmış, lav olmuş.

İşin özü her şey helal ve haramla ilgilidir. Helâl'e yaklaşmak, haramdan kaçmak... Allah için sevmek ya da sevmemek.

Günümüzde sevgi ve aşkın içi boşaltılmış! Flört eden gençlerin sayısı artmış! Gayrimeşru yaşamak moda olmuş. Kutsal evlilik amacından çıkarılmış, şehvete indirgenmiş. Maalesef, yapılan evliliklerin ömrünün kısa sürmesi de vahim bir durum...

200 yıl önce sevdiğine verdiği ahdini gerçekleştirerek hiç evlenmeyen bir kadın ile zorla evlendirilen ve ağlamaktan gözleri kör olan bir erkeğin aşkını düşünebiliyor musunuz? İşte roman ya da hikâyeler bunun içindir.

Üstat Abdurrahim KARAKOÇ (rahmetli) sevda-yı şu dizelerle dile getiriyor.

Sıratan incedir sevda köprüsü
Beraber geçelim tut ellerimden
Niyet ak güvercin, vuslat gökyüzü
Beraber uçalım tut ellerimden

Gönüldeki birlik kalkandır dışa
Aldırma ayaza, yele, yağışa
Giden ilkbahara, gelecek kışa
Beraber göçelim tut ellerimden.

İnsanın doğa ile mücadelesi insanlık tarihiyle başladığı muhakkak. Her iki eserde de başkahramanlar yağmurla savaşıyor ve her iki eserde de doğaya yenik düşüyor. Doğanın insandan aldıkları var her iki eserde de. Bu da ilginç bir benzerlik değil mi size?

Doğada mücadele karla, yağmurla, çamurla vel-

hasıl zorluklarla olur.

Doğa mücadelesi çetindir. Bazen yenik düşersin, bazen kazanırsın. Dediğiniz gibi insanoğlunun doğa ile mücadelesi insanlık tarihi ile başlar, bitene kadar devam eder.

Roman çok ağır ilerleyen bir tür. İnsanlık Uğruna'da olayların çok hızlı cereyan etmesi ile ilgili ne söylemek istersiniz.

Teknoloji ve bilim çağında; internet, cep telefonu ve televizyon kullanımının hayatımıza yön verdiği günümüzde kitap okumanın azlığı karşısında romanın akıcılığını sağlamak için olayları hızlandırmak zorunda kaldım.

İletişim çağında okuma oranının azaldığını mı söylemek istiyorsunuz?

Aynen öyle değerli kardeşim İlker Bey. Gelişmiş ülkelerde okuma oranı ülkemizdeki okuma oranından kat kat fazla. Turistlerin tatilde bile kitap okuduklarını görüyoruz.

Bilhassa da gençlerimiz internet ve cep telefonu bağımlısı. Bir hastalık. Psikolojik vaka halini aldı. Stresli bir gençlik... Bu durum toplumumuzda birbir iletişimini de etkilemektedir. İnternet, cep telefonu ve diğer iletişim aletleri ile dünyayla iletişime geçerken karşı komşusuyla iletişime geçmiyor. Dinimizde yakın komşu ve yakın akrabayla iletişime geçilmesi gerektiği belirtilmektedir. Çocukluk yıllarımızda, komşular arasındaki yardımlaşmayı, kaynaşmayı, paylaşmayı, birlikteliğin en güzelini gördük, yaşadık. Bahçemizde büyük ceviz ağacı vardı. Rahmetli anam komşu ve akrabalara da ayırırdı cevizlerden. Babam rahmetli evde misafir olmadığı zaman canı sıkılırdı. Komşuların birbirlerinin dertlerini, sorunlarını sahiplenmelerine bizzat şahit olduk. Şimdi komşu komşuyu bırak, en yakın akrabalar bile birbirleriyle iletişimi koparma noktasına gelmiş.

Okumaya çok ihtiyacımız var. Bilhassa da gençlerin okumasını önemsiyorum. Geleceğimizin teminatı gençlere sahip çıkmak ve onları gelecek çağa hazırlamak zorundayız. Bu da teknolojiyi yakalamak ve gelişmişlikle olur. Onun içinde okumalıyız ve çalışmalıyız.

Görsellik geçicidir, bizi o an heyecandırır sadece. Kalıcı olan okumaktır. Romanda bir şeyin tasvirini yaptığında en ince ayrıntısına kadar anlatıyor. Okuyucunun beyninin bir köşesine yerleşiyor. Oysa görsellikte her şey anlıktır.

Kitap iyi bir arkadaş ve dosttur. Kitap kötü bir

arkadaş da olabilir. Aynı insanlar gibidir. İyi ve kötü arkadaş olduğu gibi... Kitabın içeriği çok önemlidir, insanı iyiliğe sevk ettiği gibi kötülüğe de yönlendirilir.

Okuyucu da arı gibi olmalıdır. Arı nasıl çeşit çeşit çiçekleri dolaşır, bal yaparsa, insan da şair ve yazarın kitaplarına konmalıdır. Arı nasıl bal yapacağı çiçeği biliyorsa okuyucu da kendine faydalı ve değerlerine saygılı kitapları okumalı, zararlıları da okumamalıdır.

Anlaşılan gençlerin kitap okumamaları konusunda epey dertlisiniz. Tekrar iki esere yoğunlaşalım istiyorum. Telli Senem'de ve İnsanlık Uğruna eserlerinizde ikincil kahraman olarak atı (Gülsarı-Beyaz Yele) seçmenizde özel bir neden var mı? Ayrıca kahramanlarda da bir at sevgisi çok belirgin. Büşra da Senem de hem atı çok seviyor hem de iyi birer biniciler.

Hayır, özel bir nedeni yok, değerli kardeşim İlker Bey. Doğada, toprakta yaşam budur. Doğa da yaşıyorsan, toprağı ekip biçiyorsan hayvanlarla iç içesin ve onları seversin. Kısacası onlar bizlerin dostu ve arkadaşlarıdır.

İnsanlık Uğruna eseri klasik Arap, İran ve Fars öykülerinin sonları gibi bir ders vermeyele (Kâhya'nın yoğun bakımında olması) Telli Senem ise trajik bir sonla (Osman ve Senem'in kavuşamaması) bitiyor. Sizce romanlar nasıl bitmeli? Ders mi vermeli, bir şeyler mi öğretmeli, yoksa eğlence aracı mı olmalı romanlar?

Elbette, ders vermeli ve bir şeyler öğretmelidir. İnsanın ruhuna işlemeli. Roman; iyiyi, güzeli, sevgiyi, saygıyı, ahlakı, kalp kırmamayı, kimseyi üzmemeyi, yardım etmeyi, paylaşmayı kısacası insanî ve ahlakî konuları anlatmalıdır. Böylece toplumsal huzura da katkıda bulunur. Yazar, bu iyiliklerin yanı sıra kötülük ve zulüm yapmamayı da dile getirmelidir.

Yazar; insanlara, hayvanlara ve bütün canlılara zulüm edilmeyeceğini kitaplarında haykırmalıdır. Bizim gibi Müslüman yazarların en önemli görevlerinden biridir bu.

Yükü ağırdır bazı kuşanmışlıkların...Yazarlık da bunlardan bir tanesidir.

Her iki eserde de merak unsuruna zaman zaman başvuru olduğunuzu gördüm. Telli Senem'de Osman'ı dövüp uçuruma atanların kim oldukları ve Senem'in Tanır suyunda boğulma tehlikesi geçirmesi ile İnsanlık Uğruna'da avukatın akarsuya düşmesi ve onu Vey-sel'in kurtarması ve Kerim Bey'in kıralık katillerce

aranması bahsettiğimiz merak ögesine örnek verebiliriz. Romanda merak önemli bir unsur mudur?

Çok önemli. Okuyucuyu meraklandırmak, heyecanlandırmak gerekir.

Okuyucu romanı okurken yorum da yapabilmelidir. Romanın içine kendisini de dâhil etmelidir. İçinde yaşamalıdır. Heyecandan kalbi küt küt atmalıdır.

Son sorum bu iki eseriniz dışında olacak, Sizce romancının ana amacı ve sanat anlayışı ne olmalı. Ya da romancı neden ve neyi yazmalı?

Yazarlar duygusal insanlardır. Yağmur yüklü bulutlar gibidir. Yağmurlar çorak toprakları yeşertirken, kitaplar da çorak gönülleri yeşertir.

Yazar toplumun nabzını tutan insandır. Kişisel kaygılarından uzak bir duyarlılıkla yazdığı yazılar; toplumun dertlerini ve sorunlarını dile getirir. Yazar, içindeki bu yangını mürekkeple söndürmek ister. Toplumun bu dertlerini yazamadığı zaman o ateşin sancısıyla kıvrılır durur, doğum yapamayan kadın gibi...

Aslında iyi bir köprüdür roman, insandan insana: Hem insandan insana, hem de "yaratılan"dan "Yaratıcı"ya... Bu köprüünün sahte mimarlar tarafından yanlış kurulması demek, insanların yanlış düşmesi demektir.

İtalyan yazar Susanna Tamaro'nun 1994'te yayımlanan "Yüreğinin Götürdüğü Yere Git" adlı eserinde kısacası "özgürce yaşa" diyor. Özgürlük, her istediğini yapmak mıdır? Bugün gençler özgürlükten bahsediyor. Bedenimi özgürce kullanırım, kime ne bundan diyorlar. Özgürlükten bu anlaşılıyor eğer o zaman bizlerin özgürlüğü kısıtlıdır. Biz Müslümanlar helal ve haramı gözetmeliyiz. Allah'ın ilahî kanunu neyse odur.

Günümüzdeki diziler ve filmler açıklık ve şehvet üzerine kurgulanmış hep. Çıplaklar kampı gibi ekranlar. Ahlaksızlık, edepsizlik, saygısızlık alabildiğince... Gençlerimizin dizi oyuncularını örnek alması da vahim bir durum... Paparazzi programları ise kim kiminle yaşıyor, dün başka biriyle olan bugün başkasıyla çıkıyor. Bir bölüm dizinin yaptığı tahribatı onlarca kitap yazsan düzeltemiyorsun.

Çocuk istismarı, şehvet, ahlaksızlık üzerine yazılmış romanlar günümüzde revaçta.

Günümüzde dinî ve millî değerlerimize içten ve dıştan saldırı yapılmaktadır. Bundan dolayı bizim gibi inançlı ve vatanperver yazarların ahlakî, dinî ve millî değerlere yönelik yazılara daha çok ağırlık vermesi gerektiğine inanıyorum. Milletimizin de-

ğerlerine, değer ölçülerine ve medeniyetimize aşk çerçevesinde bakış şarttır.

Her meslekte olduğu gibi romancıların arasında da iyi ve kötü vardır. Kimi yazarlar; sözüm ona aydınlatmak adına insanlara her istediğini yapmayı, şehveti ve ahlaksızlığı teşvik ederken kimi yazarlar da güzel ahlaka, insanlığa, sevgiye, saygıya, hoşgörüyeye yönlendirir.

Allah ve peygamber sevgisi ile helali ve haramı romanda belirli aralıklarda okuyucuya sunmak da görevimizdir.

Roman ve hikâyeyi, gelenek göreneklerimizimize sahip çıkma sanatı olarak görüyorum.

Roman, ahlakî değerlerin anlatılmasının yanı sıra hayvanları ve doğayı da sevdirmelidir. “Yaratılanı severim, Yaradan’dan ötürü” koca Yunus’un deyişiyle.

Yazarın öncelikle kendisi ahlaklı ve dürüst olmalıdır. Kendi nasılsa, muhatabına onu yansıtır. Allah düşmanları, mücadelelerini bırakıyor mu? Şeytan bir saniye bile duruyor mu? O zaman iyiler de her alanda mücadelesini devam ettirmelidir.

İşte yanı başımızda Afşin Eshabı Kehf (Yedi Uyurlar) o mübarekler, Allah’a inandıkları için zulme uğramışlar ve kaçıp mağaraya sığınmışlar. Her asır, her dönem zalimler zulümlerine devam ediyorlar. Daha dün 28 Şubat’ta Müslümanlara yapılanlar unutulmadı. Şu an dünyanın birçok yerinde Haçlılar ve zalim diktatörler Müslümanlara işkence etmekte ve müslümanların başlarına bomba yağdırmaktadır.

Onun için Müslümanlar olarak birlik ve beraberliğe ne kadar da ihtiyacımız var değil mi? Milli Şairimiz Merhum Mehmet Akif’in dediği gibi “Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez.”

Allah birlik ve beraberliğimiz daim etsin.

Bu fırsatı verdiğiniz için size de çok teşekkür ederim İlker Bey.

Tüm sorularımıza içtenlikle cevap verdiğiniz için Yarpuz adına da ben teşekkür ediyorum.

GARİBAN’IN ÖLÜMÜ

Aslan AVŞARBEY

Duvarları yıkık buz gibi evde,
Bir meçhule demir aldı Gariban.
Gözleri semada kaskatı gövde,
Sonsuz bir uykuya daldı Gariban.

Fark eden olmadı üç gün boyunca,
Oralı olmadı kimse duyunca,
Bir çocuk üzüldü ölmüş deyince,
Sanma köye matem saldı Gariban.

Yırtık bir ceketle örtüp yüzünü
Muhtar ile imam çaldı gözünü.
Şalvardan yaptılar kefen bezini,
Bir sabah sessizce öldü Gariban.

Kışın öldü diye kızdı alayı,
“Hoca, defnetmenin yok mu kolayı?”
İmam bile kısa kesti salayı,
Köylünün keyfini böldü Gariban.

Öldü de kurtuldu garip dediler,
Bir çaydanlık suyla ölü yudular,
Namaz için sal taşına kodular,
İlk kez önde bir yer buldu Gariban.

Namazını köyden beş kişi kıldı,
Ne partiden biri ne çelenk geldi,
Dört adam salını omzuna aldı,
Son deminde sultan oldu Gariban.

Mezar diye dar bir çukur oydular,
Tabut yoktu çula sarıp koydular,
Bir “Kul hü” okuyup üçe saydılar,
Fatıha’dan mahrum kaldı Gariban.

Öldüğünü köylü o gün unuttu.
Rüzgârlar ağladı taşlar yas tuttu.
Mezarında her gün bir baykuş öttü,
Âlemde ne bahtsız kuldu Gariban.

Dünyada ne malı ne hırsı oldu
Her ne dilediyse hep tersi oldu.
Yoksulluk bildiği tek dersi oldu,
Gören yok ne zaman güldü Gariban.

Gariban, bilmedik ne idi düşün
Sormadık, var mıydı ekmeğin aşın.
Son gördüğüm günkü acı gülüşün,
Mülki’nin bağrını deldi Gariban.

DÖNENCE

❧ *Bülent ARKAN*

Son defa üflemişti göğsünün balonunu,
Gözleri yarı açık resmetti şablonunu.

Yanağı sağa düşük uzanmıştı sedire,
Ruh bedeni terk edip bırakmıştı kabire.

Göge yükselmek için boşaltmıştı yükünü,
Kodesinden çıkan ruh terk etmişti kürkünü.

Düzeltilen el ayak tez vakitte sarardı,
Gözleri donuklaştı nefis dünyası karardı.

Dualar eşliğinde çeneyi bağladılar,
Geçmişini yad edip topluca ağladılar.

Dikişsiz urba giyen faninin bedeniydi,
İki düğüm bir kuşak bedeninin kefeniydi.

Hazırlanan son yolcu dünyanın âdemiydi,
Meleklerin rotası ruhların âlemiydi.

Toprağı hazırladı definci sanatlılar,
Rüzgâra yelken açtı beyaz dört kanatlılar.

Buruk veda gününde gözler saldı yaşını,
Bıyığı terli torun tahmin etti kışını.

Akıbeti görenler geleceğinden korktu,
Okudu okutturdu üstüne toprak örttü.

Karalar bağlayarak ağlayanlar ardından,
Aradan üç gün geçti vazgeçmedi gardından.

Hayata devam deyip kani etti kendini,
Nefse verdi tokmağı davul buldu dengini.

Kalple akıl kavgası el âlemi güldürdü,
Dar-ı bekaya kadar bu durumu sürdürdü.

“Eski tas eski hamam” hevasıyla saldırdı,
Cenneti pahasına boşa zaman öldürdü.

Sırası gelenlerde boşa düştü güvence,
Avazlar kulak deldi başa sardı dönence.

SENSİZLİĞİN SUS PAYI

❧ *Sevim AÇIKBAŞ*

Saatler yine sende kanadı
yelkovan acımadan saptı
akrebini yüreğime
ve bu gece
dudak payıma kadar seni özledim

Bir ben beklerim sensizliğin kıyısında
her nefeste
ömrümün kalanını koklarken sende
ölü papatyalar toplarım
kirpiklerinin arasından

Ama öyle gitmişsin ki benden
buralar başkenti olmuş yokluğunun

Sensizliğin sus payındayım bu aralar
hıçkırıklar susuyorum
avuç dolusu akşamüstlerinde

Sessiz kalır
sana değen satırlarımın öfkesi
başında ayrılık beresi
bağrında sakladığın vedalar

Dilinin ucunda
üstü başı dağınık devrik cümleler
ve saçlarında ayrılık kırıntıları
gidiyorsun
git

AYKIRI ADAM

 Hayrettin ÖNDER

Dünya malı için gelmem amana,
Uymam bana uymayacak zamana,
Çıkar için bir gün sapı samana,
Katmadım da oldum aykırı adam.

Dalkavukluk bilmem sözünün eri,
Yediğim içtiğim alnımın teri.
Hilebaz, düzenbaz, şerefsizleri
Tutmadım da oldum aykırı adam.

Tanımadım ağaları beyleri,
Dolaşmadım sahilleri, koyları,
Haram diye nice nice şeyleri,
Tatmadım da oldum aykırı adam.

Hep zarar gördüm, geçmedim kâra,
Hak ise talibim çileye, zara,
Yoksulu hor görüp gardaş kenara,
Atmadım da oldum, aykırı adam.

Ne kepçe oldum ne de oldum kazan.
Bazen söz söyledim dediler ozan.
Güçlüye zengine olup borazan,
Ötmedim de oldum aykırı adam.

Çok oldu duymadım ardımdan atan,
Atmakla kalmayıp bir de sıritan,
Makama, mevkiye, şöhrete vatan
Satmadım da oldum aykırı adam.

Sözlerim gerçektir şahidim Allah.
Yemin gerekirse hem vallah, billah.
Ağaya, paşaya, beye eyvallah
Etmedim de oldum aykırı adam.

Hiç korkmadım insanların merdinden,
Pay edindim garibanın derdinden,
Yüzüne söyledim lakin ardından,
Atmadım da oldum aykırı adam.

Adam değil bunlar adam tozları,
Namert olan nasıl tanır bizleri.
Samimi olmayan riya sözleri,
Yutmadım da oldum aykırı adam.

Kazancım ne varsa alın teriyle
Koyun değilim ki giden sürüyle
Helalim olmayan başka biriyle
Yatmadım da oldum aykırı adam.

Hep düşerek oldum insan sarrafı.
Doğruysa söylerim çekinmem lafı.
Uyanık olup da mazlumu safı,
Ütmedim de oldum aykırı adam.

UTANMA ÇOCUK

 Murat ÇOLAK

Sabah gün doğar
uyuyamayanların üzerine

Bomba sesleriyle
ninnilerin birbirine karıştığı
yetim diyarların üzerine

Kaçacaksın bu seslerden çocuk
ama nereye
ya bir kıyıya vuracak küçük bedenini
ya horlanacaksın ömrünce

Sen utanma çocuk
eğme başını
babanı şehit edenler
seni bu yaşta sürgün edenler
el açıp dilendirenler utanmıyor
sen de utanma

Sanki herkes
doğduğu yeri seçiyormuşçasına
sana Suriye’de doğduğun için
insan muamelesi yapmayanlar
utanmıyor

Sen de utanma çocuk

Utanacaksa birisi eğer
insanlık utansın

Kaldıysa bir nebze utanma duygusu
bütün insanlık utansın

Sen utanma çocuk

EYYAM-I BAHUR

 Meral TOKSOY

Yar dönmüş arkasını
dünya dönse ne çıkar

Benim meskenim olur
bundan böyle dağlar

Bildik bir kısır döngü
cananın yüz çevirmesi

Hazanı bekler iken
kara kış vurdu beni

Dostlara çok güvendim
dağ gibi arkamdalar

Gel gör ki dağlara kar
sonbaharda da yağar

Doğruluk ve adaletti felsefem
onuncu köyü aradım durdum

Köprüler yıkılmış
limanlar yanmış

Bense bahara hasret
kâh ayaz gece
kâh eyyam-ı bahur

AŞK

 Faik KUMRU

Hayâldir ülkesi gizdir okulu,
Pahalı satılır mektubu pulu.
Eseri gözyaşı bahtsızdır kulu,
Ansız zelzeledir virane handa.

Sinede ateşi harlanır durur,
Bazı an canlanır bazen de uyur.
Aşk ihtilal yapar ferman buyurur,
Mecalsiz bırakır işte o anda.

Aşkın insafı yok öyle nesepsiz.
Yerle yeksan eder vurur sebepsiz.
Sözleri ağırdır dili edepsiz,
Kıbleyi şaşırtır koymaz imanda.

Gemileri yakar işsiz tayfası,
Hesabı kabarık dolu sayfası,
Bir asır gibidir anlık safhası,
Bayrağı sallanır harap limanda.

Semayı inletir dinmez feryadı,
Kâinata sığmaz yoktur ebadı.
Gözdür darağacı sözdür celladı,
İşgali başlatan sırdır insanda.

Misali mecnundur görmez önünü,
Zamanı şaşıtır bilmez dününü,
Ne maziyi anar ne de gününü,
Deli divanedir sarhoş lisanda.

Tefsiri müşküldür gönül mahsulü,
Bilinmez bir yoldur nedir usulü.
Yarayı kim açar kimdir mesulü,
Çıkmaz bir sokaktır aynı zamanda.

İŞİĞİNDAN BOŞALAN GÜN

Filiz KALKIŞIM ÇOLAK

Ahududular kızarıyor tutulmasında
yakamozların
yanıyor dışısında morlar maviye
sineyi emiyor ışığında denizler
gün açan gül yüzünde pembeye
aralanıyorsun sevgili

Dağılıyor bakışlarından tan
dağlıyor iç sızıışlarını gönlümün
lavanta kurumlarından arınan geceliğimden
körfeze damlıyorsun

Misk-i amberin düşüyor
yosun salınımlarının sarhoşluğuna
anason yalpalığı dalgaların köpüren
nağmelerinde
sarartısından çıplak buklelerin
kadife dokunuşlara yatırılıyorsun

Seksek telaşından çocuk civıltılarımın
oynaklarına dökülüyorsun

Safir kanatları saklı koynun
ak dallarından akıyor zerdaliler
limon baygınlığı saçıyor saçaklar
fesleğenlerin ıslanan semahından
harelerime yağıyorsun

Ağarıyor körpe kuytularda papatyalar
çiseleyen göbeğinden kırların
avuçlarıma ekiliyorsun
Ah, tırmıklarda sızısı şebboy şapşallığının
ak boynun gelincik süzen esaretinden
deli siyah saçlara savruluyorsun sevgili

Yeşil kıyılarda mırıldanıyor dudakları
mayısların
nisan sevişlerinde emiliyor susuzluk
bordo koynaklarından begonyaların
ot çeken mevsimlerime sızıyorsun

Cemreleri dürtüklenen baharlardan
kuzeylerimi içiriyorsun
atıyor telleri sevgili
atıyor düğâhlarından nazendelerin

Tutuklu nehirlerimin ağzından haziranları
çekiyorsun
suskularında titrettiğin zar perdecığinden
rüzgârlarıma çözülüyorsun
“boşalıyor gün”

ÖĞRENİRSİN

Adem YAZAR

Ayrılığı bilmem deme,
Çeke çeke öğrenirsin.
Tatlı canı lime lime
Söke söke öğrenirsin.

Yener bütün telaşını,
Keser suyu nân aşını
Gece gündüz gözyaşını,
Döke döke öğrenirsin.

O acı ki hayli yaman,
Saat geçer, geçmez zaman.
Gözlerine boz bir duman,
Çöke çöke öğrenirsin.

Unutursun isimleri,
Nice dostu besimleri.
Solmuş eski resimleri,
Yaka yaka öğrenirsin.

Koyverince dil ahını
Devirmiş en şahını.
Yüreğine dert mihını,
Çaka çaka öğrenirsin.

Nazarında kalmaz uzu,
Boştur yazı kışı güzü,
Kalp yarana her gün tuzu,
Eke eke öğrenirsin.

Çeşmin yıkar mendilini,
Sarıncı tüm kan dilini.
Her gün umut kandilini,
Yaka yaka öğrenirsin.

Zordur aşkın artığıyla
Yaşamak kalp yırtığıyla.
Sabır denen kör tığıyla
Dike dike öğrenirsin.

Bize gaip boyu eni,
Ne eskidir ne de yeni,
Sona giden merdiveni,
Çıka çıka öğrenirsin.

Ey İlhami hayat oyun,
Aşk çobandır gönül koyun.
Kaderine böyle boyun,
Büke büke öğrenirsin.

ÇIĞLIĞIN ÖYKÜSÜ

İsmail OKUTAN

Pencerenin kenarında oturuyor, parmaklarıyla camın buğusunu siliyordu. İçini yaralayan bir düşence ile hayallere dalıyor, halden hale giriyordu. Okuldan gelecek çocuğunu bekliyordu. Artık okulun dönüş saati yaklaşmıştı. Evin önünden geçen bir araba sesini duydu. Korna sesiyle birlikte “Aha, oğlum şimdi geliyor!” diye düşündü içinden. Binanın dış kapısıyla bahçe kapısı arasında birkaç dakikalık mesafe vardı. Kapı zilinın çalmasını bekledi. Fakat zil bir türlü çalmıyordu. Bir anda kendini bir korku anaforunun içinde buldu; “Bu çocuğa ne oldu, nerede kaldı, arabadan indi mi, zili çalmadı mı, yoksa başka yöne gidip kayıp mı oldu, yoksa asansörde mi kaldı?” diye endişe etmeye başladı. Birden çocuğunun evden uzaklaşıp kaybolduğu düşüncesi ağır basmaya başladı. Çocuğunun nereye gittiğine dair birtakım kurgular ile bir korku rüzgârı esmeye başladı zihninde. Artık içini kanatan duygular her tarafa yayılıyor, bedenini titretiyordu. Çünkü çocuğu konuşamıyordu, kimseye bir şey anlatamazdı. “Ben kayboldum, evim şuradadır” diyemezdi.

Artık bir düş âleminde yaşıyordu.

* * *

Bu nasıl bir düştü çocuğum, bu nasıl bir düş? Korkutucu karanlıklar yoktu ama girintili çıkıntılı duygularım bulutlara karışmıştı. Bulutlarsa üzerime doğru abanmıştı. Seninle konuşurken içim titreyip tatlı bir heyecanla dolmuştu. Ölgün bir solukla nefes alıp veriyordum. Yeryüzünde güneşin ve ayın tüm ışıkları soluk ve ölgün renklere dönüşmüştü. Sessizlik dağı, sensizlik dağı olmuştu. Sevginin cemresiyle nemlenen yüreğim, en dokunaklı duygularla kanatlanıp bir kuş gibi uçup gitmişti gökyüzüne.

Ses merdivenlerinden acıklı bir yürüyüşle tırmanarak çıkarken gördüm seni. Gelip yanıma oturduğunda bir hüznün kahvesiydi içtiğimiz. Yanımdan kalkıp gittiğinde ise sevgi fincanı elimden düştü. Ama inan oğlum, sevgin içime bir cemre olarak düştü. Tek sevincim buydu. Sesin sonbaharına giden yolda anlamakta güçlük çektiğim kelimeler bozdu düşümü. Daha doğrusu sesin sonbahar var mıydı? Sonbahar, bir düşüm bozum zamanıydı, bunu biliyordum, peki, sen neredeydin düşüm bozum zamanında. Sesin bende düğümleirken sessizlik sende anlam buluyordu. Sükût

ederek tonlarca şey anlatıyordun bana. Konuşmak gümüşse sükût altındır. Her bir sesin farklı bir anlamı vardı senin dünyanda. Bir bakışla bir aşkın tüm duygularını, tüm yoğunluğuyla yaşayan, anlatan başka bir çocuğa hiç rastlamadım. Ey sessizliğiyle bir filozof gibi anlam dünyasının haritasını bir işaretle önüme açan masum çocuğum, sen çok konuşup da bir şey anlatamayan bana, kelimelerin taşıyamadığı duyguları verdin; duygu dilini öğrettin. Senden öğrendim kelimeleri israf etmenin günah olduğunu. Senden öğrendim hayatın gerçek anlamını. Bir bakışta binlerce kelimelik cümleler kuruyordun. Gözlerin kelime doluyordu.

Her bakışın, her hareketin çok güzel hazırlanmış bir konuşmaydı aslında. Kelimeleri rengârenk süsleyip birer birer gösterirdin bana. Ayrı ayrı çiçeklerin tüm güzelliğini, tüm kokusunu kendi içinde toplayan başka bir çocuk görmedim senden başka. Bir bakışın bazen bu kadar çok sevinci, bazen bu kadar çok hüznü, bazen bu kadar çok site mi, çoğunlukla da sonsuz bir ilgi isteği taşıdığını şimdiye kadar ne duydum ne gördüm. Anladım ki senin dünyan; dili farklı, iletişimi farklı, duyguları ölçülemeyecek kadar farklı yoğunluktaydı. Düşüncelerin ufuk ötesinde olan bir dünyaydı. Bambaşka öteki bir dünyaydı senin dünyan. Bir kelimeyle hikâyenin tüm olaylarını anlatıyordun bana. Bir bakışla aşkın tüm duygularını, tüm yoğunluğuyla yaşatıyordun. Bir şeyler anlatma çabana garip gözlerle bakanlara dönüp bakmıyordun bile. Bu ne yüce bir davranıştı. Bunu da öğretmiştin bana.

Ses perdesine takılıp kalan, senin dünyana giremeyen kelimelerin her biri bir hüznün sarmalıyla örülüp kalbimi karartmaya başlamıştı. Sessizlik bir dağ gibi büyümüşü. Sessizlik dağı, sensizlik dağıydı aslında. Bütün renkler üşümüş, bütün kelimeler ölmüştü. Ama yeşil hep canlı, capcanlı kalmayı başarmıştı. Pembe de rengini koruyordu. Çünkü dünyan tozpembeydi. Düşüncelerin maviydi. Mavi dünyanda, gökyüzündeki mavilikten daha geniş, daha canlı bir mavi vardı. Ama iletişim engelli olanlar düşüncelerini anlayamıyorlardı. Duygu engelli olanlar duygularını anlayamıyor, yürüme engelli olanlar dünyana giremiyorlardı.

Benim adımlarımda hızla ilerlemeye başlıyordun. Sen hızlandıkça ses perdesi ayaklarımın altından kayıp gidiyordu. Sen konuştuğunda yol önümde

uzayıp gidiyordu. Benim sesimle hızla gökyüzüne doğru yükselip gidiyordun.

Bu nasıl bir düştü çocuğum, bu nasıl bir düş? Sesin kulaklarıma en yüksek frekanstan geliyordu. En güzel kelimelerle parlak ve kusursuz bir geleceği müjdeleyen cümleler olarak doluyordu kulağıma. Konuştuğun an; hiç bir kalbin dünyada hissetmediği duyguyu, hiçbir gözün görmediği güzellikleri, hiçbir kulağın işitmediği muştuyu, bir anda harmanlayıp paketleyip göndermiştin kalbime. En güzel müjdeleri getiren haberciyi bekler gibi bekliyordum konuşmanı. Savaşa giden oğlunu bekleyen ana gibi bekliyorum ağzından çıkacak kelimelerin yolunu. Şafağın sökmesini bekleyen aç kurtlar gibi bekliyorum konuşacağın o mutlu anı. Bu nasıl bir düştü? Ses perdesini aşır anlam dünyasında ev kurmuşsun kendine. Kelimeler yetmiyordu evini tanımlamaya, anlatmaya. Bu yüzden kimse anlamıyordu senin sesini. Doğrusu kelimeleri beğenmiyordun; konuşmak için tek tek kelimeleri kullanmayı sevmiyordun. Hepsini bir anda, bir anlam yumağı olarak gönderiyordun üzerime. Altında ezilip kalıyordum. Senin için ne yapacağımı bilemiyordum. Çünkü sen, bizim dilimizi aşır anlam dünyasına, sır âlemine göçmüştün. Kelimelerle değil parmaklarıyla, bakışlarıyla anlatıyordun her şeyi. Sadece gözlerin, sadece bakışların anlatıyordu kitaplar dolusu anlamı.

İnadından vazgeçip konuşmaya karar verdiğin gün; sesli, gürültülü karmaşık ve de anlamsız dünyama döneceğin gün herkes birbirine söz vermişti. En güzel elbiselerini giyecekti herkes. En çılgın alkışlarla karşılayacaktı seni. Bayramların bayramı olacaktı o gün. Sevinci tam kıvamında yaşayacaktı herkes. Mutluluk, tasavvur ötesi bir tablo oluşturmaya içimde. Sevincin doruğunda dolaşır sarhoş olacaktı o gün herkes.

Ah ne olursun gel, şu düşlerime bir son ver! Ruhuma üflediğin yaşama direnciyle sevgi filizleri büyüsün! Hasret mutluluğa, sessizlik sevgi cümlelerine dönüşsün. Çorak topraklarda ormanlar patlasın. Yüreğime düşürdüğün cemrelerde dört mevsim saklıdır, biliyorum. Gel beşinci mevsimi de yaşat bana. Gel, konuş çocuğum gel; sesin ilkbaharı sevincin ilkbaharı olsun. Sonbahar olmasın bir daha çığlığın öyküsü.

ATA NASİHATI

❧ Fedai KOÇ (Ozan Fedai)

Aklım erdiğinde rahmetli dedem,
Her nasihat denmez boşuna derdi.
Şimdi anlıyorum doğruymuş adam,
Güvenme gözdeki yaşına derdi.

Siz çalışın göstermelik kalmasın,
İşinizde riyakârlık olmasın,
Uyunuz Kur'an'a halel gelmesin,
İslam'daki şartın beşine derdi.

Vatana bayrağa asi olmayın,
Vatan bayrak için geri kalmayın,
Kötülüğü kalleşliği bilmeyin,
Koşun işinizin peşine derdi.

Siz başındasınız daha bu yolun,
Kinden nefretten de irak kalın,
Eşinizle dostunuzla dost olun,
Körle yatan kalkar şaşına derdi.

Namerdin tasından suyu içilmez,
Mert çağırır sofrasından kaçılmaz,
İnsanların değerleri ölçülmez,
Kara gözü ile kaşına derdi.

Doğru çalış rızkın eksilmez artar,
Kul hakkını alma boğazı yırtar,
İnsaf et şeytandan nefsini kurtar,
Haram katma sakın aşına derdi.

Temiz insanı her yerde severler,
Olmayanı kovarlar ve döverler,
Padişahın ardından da söverler,
Dikkat edin cahil taşına derdi.

Güvenmek güzeldir olun dikkatli,
Büyüklerle olun hep sadakatli,
Konu komşunuza olun şefkatli,
Kızma çocuklara eşine derdi.

Tecrübe güzeldir bilmeniz sizin,
Cehaletin sonu hazindir hazin,
Çalışın ambarı doldurun yazın,
Şaka olmaz şaka kışına derdi.

Fedai'yim yaktı dedem çıramı,
Dinleyin kızmadan önce meramı,
Dikkat edip sokma eve haramı,
Allah yardım eder işine derdi.

ŞAIRİN ÖLÜMÜ

Sadık ARSLAN

Bir adam vapura binerken suya düştü, düşerken şiirini düşürdü, kimse atlamadı suya kurtarmak için adamı. Adam oldukça yaşlıydı. Herkesin gözü adamdan ziyade sudaki şiirdeydi. Şiir, suyun üstünde yüzerken adam çoktan ölmüş olmalıydı. Neden dakikalar sonra atladığımı bilmeden dalmıştım suya. Çıkarırken suyun yüzeyine adamı, şiiri göz kırpyordu kenardan gözüme. Adam ölmüştü, ceketinden düşen cüzdanına baktılar: “Haydar Ka-ya”ymış adı. Şöyle diyordu denizde umarsız yüzen şiiri:

“ Kimim ben hatırlat bana
Kendimle tanıştı beni
Nasıl yalvarayım sana
Lisan ver konuşur beni

Kalmadı sabrım kararım
Kaybettim kendim ararım
Sözleri derde dermanım
Unutma soruştur beni

Gurbet ele indi göçüm
Affeyle sultanım suçum
Aladeli yanar içim
Küskünüm barıştır beni”

Oysa oğlumun mezuniyetinde kep atma töreni- ne gidecektim. Güne ne kadar da güzel başlamış- tım. İlk afallamadan sonra suya neden bu kadar geç atlamıştım, kendimi hiç affedemeyecektim. Vapurdan inen bir doktor sadece “Eks olmuş!” dedi. Öyle kolay, öyle rahat söyledi ki! Sonra her- kes mevtayı olduğu yerde bırakıp yoluna devam etti. Şiiri çok etkilemişti beni. Merakım daha da artmıştı. Üzerimi değiştirdikten sonra Google’a baktım. Mahlası “Aladeli”ymiş. Şair Afşin, Berçe- nek’te doğmuş. Âşık Mahzuni’nin ilk saz hocası ve Âşık Mahrumi’nin kardeşi, Ankara’da bir ilköğre- tim okulunda hizmetli olarak çalışıyormuş.

Mevtanın başında bekleyen kadın, eşiymiş. Hiçbir şey diyemedim, yüzüne bakamadım. Son- ra yanıma yaklaştı: “Siz elinizden geleni yaptınız, kader!” dedi. Öyle çaresiz, öyle kederli, öyle boy- nu bükük kabullenışı vardı ki gözümün önünden yıllarca gitmedi. Bir adam ölmüştü, üstelik adam şairdi ve şiirini suya düşürmüştü, ölü gözleri çok uzaklara bakıyordu, karısı “Kader!” demişti ve biz hiçbir şey olmamış gibi hayatımıza devam edecektik.

KANIMA DOKUNUYOR

Ali ERDİNÇ

Hangi kitapta yazar acımasız inadin?
Böyle haddini aşman dinime dokunuyor.
Hesapsızca hazırlık yaptığın bu cihadın,
Uğruna İsraf olan dünüme dokunuyor.

Benzersiz eziyeti hakedecek ne yaptım?
Altı üstü bir gece masum yanlışa saptım.
Ben zaten bu kıssadan kâfi hissemi kaptım,
Tavrın özrüme rakip kinime dokunuyor.

Hani candan öteydik kahır paydaşıydık biz?
Müttefik sabıkalı günah sırdaşıydık biz?
Bazı gün dert babası çile gardaşıydık biz,
Şimdi kırdığın kolum yenime dokunuyor.

Yanına bin zahmetle ulaştığın insana,
Zamanında lokmayı bölüştüğün insana,
Yevmiyesiz götürü çalıştığın insana,
Böyle tavır takınman kanıma dokunuyor.

On saniye yeterdi özrüme fırsat versen,
Tutuklu vicdanımda keyfince hüküm sürsen,
“Zoruna giden ne var karakterim bu.” dersen,
Lanet olsun insancıl yanıma dokunuyor.

Zihnimde bıraktığın katle ferman izlerin,
Hücre hücre yayılan ur nedeni sözlerin,
Henüz hüküm giymemiş sabıkalı gözlerin,
Literatürden muaf tanıma dokunuyor.

Perişan tarafıma yüzünü yıkıp geçmen,
Hakaret eder gibi uzaktan bakıp geçmen,
Öfkeni tetik tetik bağıma sıkıp geçmen,
Ciğerime, dösüme, canıma dokunuyor.

Sanki gökten zembille indirildin dünyaya,
Kör şeytan eşliğinde konduruldu dünyaya,
Azrail’e rakip mi gönderildin dünyaya,
Emin ol işin ucu sonuma dokunuyor.

AKRABA

 Bekir YILDIRIM

Gömlek giymezdi, sadece 9,99 TL'ye aldığı rengârenk tişörtüyle çay ocağını işletirdi. Her gün ayrı bir renkte tişörtünü giyerdi. Oraya gelen insanları güler yüzle karşılayıp merhabasıyla çay ikram ederdi. İşlettiği mekânı bir evin bahçesi gibi düzenlemişti. Toprak, ağaç, kuşlar ve tabi ki vazgeçilmezleri olan kedileriyle tam bir köy havasını oluşturmuştu şehrin merkezinde.

Türkiye'nin önde gelen derneklerinden bir tanesinde genel sekreterlik sonrasında bir gazetede köşe yazarlığı yapmış, araştırmalarda bulunarak makaleler de yazmıştı. Kimse ne iş yaptığını kestiremiyordu Fatih abinin, soranlara; "Çaycıyım." diyordu. Bir kişinin egemenliği altında çalışmayı kendisine yediremiyordu. Bu yüzden çay ocağı işletmecisi olmaya karar vermişti. Trakya'da bulunan bir iş insanı yanına gelip, fabrikalarının birinde genel müdürlük teklif etmişti. Gelen teklifi reddedip çay ocağına dört elle sarılmıştı. 'Çay ocağım' derdi ve başka da bir şey demezdi Fatih abi. "Burası benim ekmek tekne. Bu yerden dört kişinin karnı doyuyor." diye eklerdi. Çay ocağını açtıktan sonra yetim olan yeğenlerini de yanına aldırılmıştı. İki yeğeni ve hanımıyla birlikte çay ocağını işletiyorlardı.

Bizim Kasım, Fatih abinin sözlerine 'orijinal' derdi. Rol-model olarak ona benzemeye çalışıyordu. Kafasına takılan bütün sualleri ona yöneltiyordu. Bir gün Fatih abinin çay ocağında topraklara ayağımızı basarken akraba kavramını konuşmaya başladık. Konunun en hararetli kısmında Kasım, çıkar yol aramayı çok severdi. Durmamız gerektiğini, başka birisinin fikirlerine danışmayı ve en önemlisi ona sormayı yeğlerdi. Kendisini ön plana alıp "Fatih abi bir bakabilir misin?" dedi. O ise yine çay isteğimizi sanarak tepside bulunan çaylarla yanımıza geldi. Kasım yerinde duramayıp söze atladı hemen; "Abi, dayımın oğlu benim akrabam mıdır? Kuzenim demedim, demem de ...

"Dayımın oğlu senin akraban değildir. Annen, baban, kardeşlerin senin akrabandır, bunların dışındakalan herkes sana yabancıdır. Yeğenin bile senin akraban değildir." Hazır cevap Fatih abi yine bizi şaşırtmaya niyetliydi. Şaşkın gözlerimizi birbirimizin üzerinde hissettirmeye başlayınca ben dayanamadım ve konuşmaya başladım: "İnsanın toplumdaki yeri ailesinden yani babasından gelir. Bir yere giderken kendi babanın namıyla gidersen ve o namla hürmet görürsün." Daha sözlerimi bitirmeye kalmadan başladı yine bizim Fatih abi anlatmaya. Bu sı-

rada Kasım pür dikkat kesilmişti bütün benliğiyle; gözleri, kulakları, ayakları ve ruhuyla.

"Ben Fatih Saka'yım. Bir yere gidince bu isimle hürmet görmek isterim, babamın namıyla değil. Bu toplumda onun adıyla değil; kendi isimle, şahsımla ağırlanmak isterim. Bir mekâna gittiğimde kendi ağırlığımla hürmet görmek isterim. Varsınlar çay bile ikram etmesinler. Ben Fatih Saka'yım, bu isimle yaşadım ve hayatım boyunca bu isimle ağırlanmak isterim." deyip bizi şaşkın bakışlarla birbirimize bırakıp masamızdan ayrıldı. Yine büyük bir sessizlik oldu masada. Kimseyle konuşulmuyor. Bildiğimiz ve kavrulduğumuz toplumu, kültürümüzü paramparça etti. Bütün tabuları yıkıp geçti.

Fatih abinin masadan ayrılması ve bizimkilerin eline telefon geçmesiyle birlikte masadaki sessizlik işime geldi. Düşünce diyarına bir ziyaret gerçekleştirdim ve hemen başladım söze. "Bir mekâna gidileceği vakit eğer ekonomik gelirini elde edememişsen babanın adıyla, namıyla yürürsün. Ne zaman ki ayaklarının üzerinde durabildin, o zaman namından söz ettirebilirsin. Akraba denilebilecek kişi pek kalmadı bu küreselleşen dünyada. Çıkar ilişkisine dayalı toplumlar, paranın çevresinde bozulmaya başladılar. Mayaları para olanın, sütü çok çabuk bozuluyor. İlişkilerin temelini oluşturan akrabalık ve güven, yerini maddiyata bıraktı. Aile, eş, dost, akraba kavramlarının yerini maddiyat boyutuyla para aldı. Yeni dünya düzeninin bize dayattığı para, manevi dünyamızı ve toplum ilişkilerimizi bozdu. Ben hâlâ manevi bağlarla örülmüş akraba düşüncesiyle yaşamak istiyorum, yani eski dönemleri özlüyorum. Akrabalık ilişkilerinde maddi şeyleri aradan çıkarıp, manevi bağlarla birbirine kenetlenmiş dostları özlüyorum. Bu düşüncüyü benliğime yerleştirmek istiyorum. Her ne kadar onun düşüncelerine katılmak istemesem de, dünya bunu bize haykırıyor ve dayatıyor da. Yeni düzenin hüküm sürdüğü hayatımızda keşke Fatih abi haksız olsa!" Bu düşünceleri onun sözlerinden sonra kendime söylüyorum.

Masada yine derin bir sessizlik, iç sesimle kendimi genişletmeye çalışıyorum. Ne kadar Kasım'a gözlerimle anlatmaya çalışsam da onun sözlerinin doğruluğunu ispat etmek için kendi düşüncelerimin limanına sığıyorum. Sadece gözlerin konuştuğu çay ocağında bizi hayretlere boğan Fatih abi yanı başımızdaki iki kardeşe biri açık iki çay bırakıyor. Çaylar da sanki aynı kanı taşıyor. Kardeş gibi ...

KELEBEK TARLASI

 Firdevs ŞAHİN

Kelebek tarlasında koşarken anılar
dağılarak sıçrar yüreğe
burukluk birikintisine atılan her taş

Yaşanmamış çocukluk anımsanır
dizilir ardı ardına sorular
neden diye
ve neden çalınır bir çocuğun gülüşü

Oysa güldüğünde çocuklar
daha da parlar gözleri ve gökyüzü
umut dolar yarınlar dair

Haydi önemi yok hiç yaşımızın
içinde yaşanmamışlıklar gizli
koşalım kırarak zincirleri

ARIYORMUŞSUN

 Ziya NURDAN

Merhamet dilenip de talih denen sıratın,
Geçmeni sağlayacak akıl arıyormuşsun.
Pek çok nefrete konu hicap yüklü surattan,
Kendini kurtaracak şekil arıyormuşsun.

Kırılırken hevesin tekmil riya çarkıyla
En geride kalmışsın gene kibir farkıyla
Notadan kaçırduğun en müstehzi şarkıyla
Güvendiğin sesine okul arıyormuşsun.

Ömrünün hicranını yaşarken filinde
Geziyorsun meçhulün başıboş sahilinde.
Meyledip tereddüdün işgüzar dahilinde,
Hatayı yüklenecek vekil arıyormuşsun.

Vefa dersem dudağı bükerek kaçıyorsun.
Sadakatle aranı durmadan açıyorsun.
Yalvarsam da kötüden tarafı seçiyorsun.
Ayağını basacak çakıl arıyormuşsun.

Tiksindiğin huyları sende görmek üzücü,
Engelleri koymakmış gururunun mizacı.
Sen gibi şıracının şahidiyken bozacı,
Yıkılan duvarına şakul arıyormuşsun.

Kimseyi beğenmezken sözde üstün sıfatın
En güzel bahar bile bize olur afetin.
Parmakla gösterilen o biricik iffetin,
Şöhretini yayacak nakil arıyormuşsun.

Sevda ile arana mesafeler koyan sen,
Muhabbet asfaltında en azılı yayan sen,
Söz verip de sözünden hem hasılı cayan sen,
Terkettiğin rolüne çakal arıyormuşsun.

Lügatlerden tarasam tarifin bulunamaz,
Müstesna mayan artık gayrıya çalınamaz.
O saçların izinsiz rüzgârda salınamaz,
Zevkine biat eden kakül arıyormuşsun.

BİRİ BİN PARA

❧ *Kadir ORAKÇI*

Yüksekten uçarken şahin, atmaca
Sürünen yılanın biri bin para.
Şimdi popülerdir koltuk kapmaca
Hevesli olanın biri bin para.

Kelaynak kuşudur bunlar, nadide
Torununa miras bırakmış dede.
Hemen al istersen vadeli öde,
Bulursan kalanın biri bin para.

Zerreden yoksundur haysiyet, gurur
Bir de adaletten haktan dem vurur.
Boz eşek ahırda anırır durur,
Sırtında palanın biri bin para.

Çirkeflik sıçratan canlı yayının,
Kul hakkını peşkeş çeken hayının,
Köprüye sahiplik eden ayının
Dayının, halanın biri bin para.

Haramzade tırnakları, dişleri
Cebir, tehdit, şantaj, bütün işleri.
Tınlamazlar, “oha” ları, “çüş” leri,
Hortumun talanın biri bin para

Bunlar bilir her mevzuda derini,
Zemzem diye yudumlarken irini.
Çalışan işçinin alın terini,
Cebinden çalanın biri bin para.

Kendini ak kaşık sanıyor sütte,
Yağ çıkarmak için uğraşır bit de.
Hiç merhamet yoktur it oğlu itte,
Peşinden gelenin biri bin para.

Her podyuma çıkıp oynayan, seken
Kardeşliğe nifak tohumu eken.
Boşa dememişler deveye diken,
Ayırıp bölenin biri bin para.

Kıymetî diyor ki necasetli don,
At sineği gibi her mikroba kon.
Kimi davul çalar kimi saksafon,
Düğünün şölenin biri bin para.

KABAHAHAT BENDE

❧ *Orhan OYANIK*

Üzölmek ağlamak niye cananım?
Ben sana kızamam kabahat bende.
Yüreğimde saklı geçmişim anım,
Derdimi yazamam kabahat bende.

Ben senin sözüne güvendim kandım,
Aşkın ile mutlu olurum sandım,
Hasretinle her gün yandım da yandım,
Ahdimi bozamam kabahat bende.

Kimseler derdime derman olamaz,
Lokman hekim gelse çare bulamaz,
Bir türlü bu yüzüm sensiz gülemez,
İçip de sızamam kabahat bende.

Eller deli dedi gülüp de geçtim,
Kaç kaptan kaç tas zehirler içtim,
Yüreğime seni sevgili seçtim,
Ben seni üzemem kabahat bende.

İlimdarım söyler söyler gezerim,
Hem okurum hem derdimi yazarım.
Kendi mezarımı kendim kazarım,
Ben böyle gezemem kabahat bende.

UYAN

Mustafa GÜL

Seni sayan
Şekle koyan
Odur duyan
Çekinme, sor!

Doğdun üryan
Olma giryan
Teni büryan
Eylemek zor!

Çok hezeyan
Akla ziyân
Verir nisyan
Konuşma, dur!

Hüsne şayan
Renkler boyan
Hâlin âyan
Bulma kusur!

Arz aşıyan
Cennet Reyyan
Rabbin Deyyan
Eyler mesrur!

Kalbi kayan
Nefse uyan
Cana kıyan
Olur mağdur!

Deccal, süfyan
Akrep, çıyan
Nefis tuğyan
Görürsen vur!

Hamdi uyan
O'na dayan
Hak yolda yan
Ölsün gurur!

BAHARA KAHIR TAŞI

Cansu ERGENER

Gece
uykuya göz dikmiş
karanlık alınlarda
yürür akrep gibi
ay zehir saçar
böyle vakitler

Kim çaldı
Yusuf'un gömleğini
yâr kokar
üç beş nöbetleri
beyaz
nehir dökülür yıldızlar

Ölürse
tek başına ölmez
yüreği çatal
söz değirmeni
şiirin yelkenlerini açar

Yalnızlık melodisi
mırıldanır
bahar ülkesinde dağlar

Gidersen
beni de götür ey yâr

LEYLA'SINI ARAYAN ŞEHİR İSTANBUL'A SELAM OLSUN

 Nihat MALKOÇ

İstanbul sen içimde tarifsiz bir ukdesin,
Geçmiş zamanı aşır yankılanıyor sesin.

Nice revnaklı şehir şöhretine özenir.
Bahçelerin, bağların rayihayla bezenir.

Yaralı benliğimde Cihangir hüznüleri,
Minyatürlere gömdük o karanlık günleri.

Gönül zincirlerini koparmak mümkün değil.
İstanbul'dan ayrılmak ölümdür, sürgün değil.

Masal değil İstanbul, yaşanmış, yaşanıyor.
Haydarpaşa Garı'nda bir çift yürek yanıyor.

Kurşunî kubbelerin solur geçmiş zamanı,
Ferisin gözlerimin, dizlerimin dermanı.

Dört mevsimin içinde, bir başka olur yazın,
Hüzün taşır nağmeler mavisine boğazın.

Destanların burcunda Fatih'imizin izi var,
Karaköy'den bir parça yüreğimde sızı var.

Sevmedim hiç kimseyi seni sevdiğim kadar,
Vuslata hasret gönül, yetiş ey gül yüzlü yâr!

Resulün yüreğinde bir sancıydı hayalin,
Kıyas kabul etmiyor bugünle dünkü hâlin.

Süzülür yüreklere minarelerden rahmet,
Beyoğlu gülüyorken ağlar Karacaahmet.

Işıklar cenk hâlinde gurup vakti Üsküdar,
Bu gönül seni anar ömrün sonuna kadar.

Kadıköy'de vapurlar yarına umut taşır,
Çamlıca tepesinde gökten yağın kar üşür.

Emirgân'da mehtabın hüznü yansır sulara,
Hayalimizde canan çekildik kuytulara.

Değiştirdi her şeyi zamanın hoyrat eli,
Ya tahammül çileye ya da çekip gitmeli.

İstanbul, can İstanbul yüreğimi kanattın!
Bakir duygularımı yaban ellere sattın.

Maziden haber verir gökte uçan turnalar.
Söndürür yangınımı şadırvanlar, kurnalar.

Kız kulesi aşklara kucaklarını açıyor,
Yaralı bir güvercin süzülerek uçuyor.

Giyinmiş duvağını gelinlik kızlar gibi
Ümraniye söylenmiş tılsımlı sözler gibi.

Topkapı sarayında ecdadımın gölgesi,
Hırka-i Saadet'te duyulur Kur'an sesi.

Senden bana yadigâr bir işve, bir naz kaldı,
Derunumda bir parça sana dair haz kaldı.

Bir dilberin gözünden almış da mavisini,
Tavus kuşu misali sunmuş yâre süsünü.

Küçüksu'da yaşanır aşkların en güzeli,
Vasfeder didarını kasidesi, gazeli.

Peygamberin övdüğü Fatih'in ben olsaydım,
İrem bahçelerinde gül misali solsaydım.

Yüreğimde büyüyor hasretin dağlar kadar,
Ölümler bile sana âşıktır sağlar kadar.

Sinan'ın müh(ü)rünü taşır Süleymaniye,
Sultanahmet bugüne Osmanlı'dan hediye.

Dolanır saçlarında, gülümser sabah yeli,
Yas tutar Ayasofya, kavurur hüzün seli.

Fecrin kızılığında ürperir mavilikler,
Rahme düşen ceninler sana vuslatı bekler.

Ufkun kızılığına ağıt yakar nağmeler,
Kandilli bir türküdür yalnızlığı besteler.

Kalender hislerime tercüman Eyüp Sultan,
Ruhlara hayat verir yedi tepeden ezan.

Ne efsunkâr imişsin, yamansın rüya şehir!
Mağribi, akşamlarda kanayan hülya şehir.

Gönül, sevdalı gönül İstanbul'u heceler,
Hayata pusu kurar Ortaköy'de geceler.

Emsalin ancak Kudüs, Mekke ile Medine,
Eyüp Sultan'da kabir davet ediyor dine.

Kelimeler yetersiz, tasviri zor İstanbul,
İçimi alev ateş kavuran kor İstanbul.